

ПАМ'ЯТНА ЗАПИСКА

до засідання кластеру 3 (питання енергетики, транспорту, захисту навколишнього природного середовища та змін клімату)
Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва Комітету асоціації між Україною та ЄС
28-29 вересня 2015 р., м. Київ

Транспорт

Національна транспортна політика України

Транспортно-дорожній комплекс України – одна з найважливіших складових соціально-економічної системи країни. Забезпечення стабільного та ефективного функціонування галузі транспорту є одним із основних пріоритетів на державному рівні.

Основні напрями реформування та розвитку інфраструктури транспорту визначені:

- Угодою про Коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна»;
- Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020»;
- Програмою діяльності Кабінету Міністрів України;
- планом заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» у 2015 році;
- планом заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки.

Основними пріоритетами в контексті реформування галузі є:

- приведення транспортної галузі та інфраструктури до європейських стандартів;
- зменшення ролі держави в діяльності державних монополій;
- децентралізація функцій Міністерства інфраструктури;
- акціонування бюджетоутворюючих компаній.

Важливим елементом підтримки реформ галузі є проект секторальної бюджетної підтримки щодо впровадження Транспортної стратегії України (бюджет - 65 млн. євро).

В рамках проекту готується до підписання Додаткова угода № 2 між Урядом України та Європейським Союзом, представленим Європейською Комісією, до Угоди про фінансування програми “Підтримка впровадження транспортної стратегії України” від 21 грудня 2010 року, за результатами якого буде можливим отримати решту невикористаних за програмою коштів обсягом близько 30 млн. євро.

Автомобільний транспорт

Розроблений проект Закону України «Про приведення законодавства України у сфері автомобільного транспорту у відповідність з актами Європейського Союзу»,

яким враховані положення всіх актів законодавства ЄС з питань автомобільного транспорту відповідно до Додатку XXXII до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (технічні умови, умови безпеки, соціальні умови, податкові умови).

Законопроект вносить зміни до діючих законів та буде регулювати ринок автомобільного транспорту (доступ до ринку, час роботи, пристрої обмеження швидкості, тахограф, технічні огляди). Наразі проект акта проходить юридичну експертизу.

Українська Сторона готова активізувати діалог з лібералізації автотранспортних ринків між Україною та ЄС, зокрема шляхом можливого укладення Угоди, як було запропоновано Українською Стороною у рамках першого засідання Комітету асоціації Україна – ЄС (13-15 липня 2015 р., м. Брюссель).

З метою вивчення Стороною ЄС цього питання 29 серпня 2014 р. на запит Європейської Комісії Українською Стороною направлено заповнений запитальник стосовно аналізу українського ринку автомобільних перевезень.

За оцінками Української Сторони Угода надасть позитивний ефект для розвитку торгівлі, підвищення пропускної спроможності та зайнятості для обох сторін; найбільший ефект спостерігатиметься внаслідок відміни дозвольної системи, скасування транзитних дозволів матиме менш значний ефект; повна лібералізація сприятиме зростанню показників торгівлі більш ніж на 0.5 млрд. євро на рік; лібералізація сприятиме зростанню експорту вантажів з ЄС автомобільним транспортом та превалюватиме над імпортом з України за будь-яких сценаріїв.

Українська Сторона очікує сигналів від Європейської Комісії щодо отримання від держав-членів ЄС мандату на ведення переговорів щодо лібералізації ринків автомобільних перевезень між Україною та ЄС.

Залізничний транспорт

Із залученням європейських експертів розроблено нову редакцію Закону України «Про залізничний транспорт». На даний час проведено громадське обговорення проекту закону і триває процедура міжвідомчого узгодження.

Зважаючи на важливість законопроекту, Українська Сторона розраховує на отримання коментаря від DG MOVE щодо проекту Закону «Про залізничний транспорт», який надсилався Стороні ЄС у липні 2015 р. для підтвердження правильності розуміння Українською Стороною європейського залізничного законодавства.

Вживаються заходи щодо реформування ПАТ «Українська залізниця». 25 червня 2014 р. Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 200 «Про утворення публічного акціонерного товариства «Українська залізниця». На завершальній стадії знаходиться питання затвердження Статуту ПАТ «Українська залізниця».

З метою імплементації Директиви про безпеку залізниць у Співтоваристві в листопаді 2014 р. затверджені зміни до Правил безпеки та порядку ліквідації аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом, Правил перевезення наливних вантажів, Правил перевезення небезпечних вантажів. Крім цього, у серпні 2015 р. проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту з безпеки рухомого

складу залізничного транспорту» пройшов юридичну експертизу та очікується його схвалення найближчим часом.

Внутрішні водні шляхи

Сучасний стан річкового господарства України не надає можливості у повній мірі використовувати потенціал внутрішніх водних шляхів. Важливим етапом розвитку національної транспортної мережі внутрішніх водних шляхів має стати її інтеграція до європейської транспортної системи.

З метою відкриття внутрішніх водних шляхів України для входу суден під прапорами третіх країн відповідно до зобов'язань, взятих Україною в рамках СОТ, розроблено проект Закону України «Про внутрішній водний транспорт». Наразі законопроект опрацьовується в Комітеті Верховної Ради України з питань транспорту.

Українська Сторона планує звернутися до фахівців DG MOVE для отримання коментаря до проекту Закону України «Про внутрішній водний транспорт» та в сприянні вирішення питання фінансування утримання в належному технічному стані судноплавних шлюзів.

Міністерством інфраструктури України також розроблені проекти наказів, спрямовані на:

- спрощення процедур для днопоглиблювальних робіт;
- вирішення питання про фінансування технічного обслуговування;
- спрощення технічних вимог до барж;
- вдосконалення системи сплати портового збору річковими суднами та суднами змішаного плавання на внутрішніх водних шляхах;
- відкриття внутрішніх водних шляхів для суден, що плавають під іноземними прапорами.

Українська Сторона вважає пріоритетним проект «Відновлення магістрального водного шляху Е-40 на ділянці Дніпро-Вісла: від стратегії до планування», який об'єднує інтереси України, Білорусі та Польщі у частині розвитку сполучення внутрішніми водними шляхами Балтійського та Чорного морів.

За оцінкою Міністерства інфраструктури поновлення активної річкової торгівлі дозволить досягти вантажообігу між країнами на рівні 4 млн. тонн на рік та надасть поштовх до розвитку логістичних центрів, з яких вантажі можуть бути відправлені до споживачів в Європі та Азії. У зв'язку з цим, Українська Сторона активізує участь українських експертів у проекті.

У цьому контексті, доцільним є залучення коштів з метою модернізації та підвищення рівня безпеки в рамках реалізації проекту «Відновлення магістрального водного шляху Е-40 на ділянці Дніпро-Вісла: від стратегії до планування».

Авіаційний транспорт, Угода про спільний авіаційний простір

Угода про спільний авіаційний простір (САП) парафрована 28 листопада 2013 р. у м. Вільнюс. Українською Стороною було виконано відповідні внутрішні процедури та отримано повноваження на укладання Угоди у травні 2015 року.

Підписання Угоди про САП двічі відкладалось за ініціативи Сторони ЄС. Питання підписання Угоди про САП наразі не вирішене з огляду на відсутність консенсусу між Іспанією та Великою Британією щодо формулювання пункту 31 «Територія» статті 2 «Визначення» про територіальне застосування Угоди в частині Гібралтару.

Одночасно з Угодою про САП передбачається підписання наступних домовленостей з метою розширення співпраці з EASA:

- домовленості між Мінінфраструктури України та Європейською Комісією щодо збіжності систем сертифікації;

- оновленої версії Робочої домовленості між Державіаслужбою України та Європейським Агентством з безпеки польотів (EASA) про співробітництво в сфері безпеки цивільної авіації та участь Державіаслужби України у відповідній діяльності EASA.

Підписання Угоди про САП залишається пріоритетним для України та стане комплексним рішенням для всіх сторін стосовно лібералізації ринку повітряних перевезень, а також імплементації відповідних вимог та стандартів у сфері безпеки польотів.

Морський транспорт

За підтримки Європейської Комісії розроблено Дорожню карту з наближення законодавства України до права ЄС у сфері міжнародного морського транспорту, що враховують положення нормативно-правових актів ЄС (Доповнення XVII-5 «Правила, що застосовуються до міжнародного морського транспорту» Додатку XVII «Нормативно-правове наближення» до Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію). Враховуючи важливість питання, Українська Сторона сподівається отримати найближчим часом коментарі Сторони ЄС щодо проекту Дорожньої карти.

На стадії розробки знаходиться відповідний механізм з розвитку морської транспортної системи та її подальшої інтеграції в SafeSeaNet. У рамках запланованого в цій сфері проекту технічної допомоги буде створено інформаційну систему, враховуючи Safety Sea System і моніторинг системи руху суден, а також детальні Технічні характеристики для обладнання, що необхідне для застосування експериментальної системи. Розпочала роботу Робоча група з питань підготовки пропозицій щодо створення на основі ІСПС (*Port Community System*) системи морського руху та її подальшої інтеграції до SafeSeaNet.

Триває робота над приєднанням до Конвенції Міжнародної організації праці (*ILO Convention*) 2006 року про працю в морському судноплавстві. На даний час пакет документів проходить процедуру погодження. Участь у Конвенції створить необхідні умови для контролю за дотриманням прав українських моряків за кордоном і підтвердить виконання Україною своїх зобов'язань згідно з Угодою про асоціацію у галузі морського транспорту.

Також розроблено проект Указу Президента України «Про приєднання України до Міжнародної конвенції про контроль над шкідливими протиобростаючими системами на судах», який наразі проходить юридичну експертизу.

Регіональне транспортне співробітництво в рамках Східного Партнерства

За результатами 8 засідання транспортної панелі Східного партнерства (4 березня 2015 р., м. Брюссель) попередньо схвалено включення до регіональної мережі TEN-T українських річок Дніпро та Південний Буг.

Водночас Румунська Сторона висловила заперечення щодо включення української ділянки річки Дунай (від Ізмаїльського Чаталу до гирла Бистре) до регіональної мережі TEN-T у контексті виконання положень Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному вимірі (Конвенція Еспо) у відношенні до проекту «Глибоководний судновий хід Дунай – Чорне море» (ГСХ «Дунай – Чорне море»).

У зв'язку з цим, Сторона ЄС уповноважила компанію «Transporto & Territorio» провести дослідження на гирлі Бистре та Кілійському гирлі р. Дунай щодо наявності екологічної складової. З метою обговорення зазначеного питання та пошуку компромісу у період 23-24 липня 2015 р. та 3-4 вересня 2015 р. Українська Сторона провела зустрічі з представниками компанії «Transporto & Teritorio».

Українська Сторона підтверджує пріоритетність питання включення української ділянки річки Дунай до регіональної мережі TEN-T та висловлює готовність до співпраці у цьому напрямі.

З метою наближення законодавства України до права ЄС у сфері транспортної політики та інфраструктури ведеться робота щодо розробки проекту Закону України «Про мультимодальні перевезення», який дозволить визначити правові та організаційні засади мультимодальних, інтермодальних, змішаних, контрейлерних перевезень вантажів ланцюгами поставок, визначити основні права, обов'язки і відповідальність суб'єктів господарювання усіх видів транспорту, що беруть участь у цих перевезеннях із врахуванням положень законодавства ЄС.

Українська Сторона прагне розвивати мультимодальні перевезення, узгоджуючи свою політику та пріоритетні напрямки із європейськими та пропонує приділяти більше уваги цьому питанню під час засідань транспортної панелі Східного партнерства.

Співробітництво з агентствами ЄС

Співробітництво з Європейським агентством з безпеки польотів (EASA).

Підписано Робочу домовленість між Державіаслужбою та EASA про участь Державіаслужби у програмі ЄС SAFA та збір і обмін інформацією з безпеки польотів повітряних суден, що використовують аеропорти ЄС та аеропорти країн, які не входять до ЄС, включаючи аеропорти України.

На даний час Українською Стороною опрацьовується питання сплати членських внесків до бюджету EASA.

Співробітництво з Європейським агентством з питань морської безпеки (EMSA).

На сьогодні відпрацьовується механізм співпраці Укрморрічінспекції з Європейським агентством з питань морської безпеки (EMSA). Актуальною є тематика безпеки на морі і запобіганню забрудненню морського середовища.

EMSA повідомило про започаткування роботи щодо оцінки (за допомогою відповідного запитальника) національного рівня моніторингу руху суден, контролю суден державою порту та запобігання і реагування на забруднення морського середовища. Наразі зазначений запитальник відпрацьований фахівцями Укрморрічінспекції та Мінінфраструктури та 16 січня 2015 р. направлений до EMSA.

Співробітництво з Європейським Залізничним Агентством (ERA).

Українська сторона планує працювати у напрямі усунення технічних бар'єрів і уніфікації питань технічного регулювання систем колії 1435 мм і 1520/1524 мм, у першу чергу шляхом розвитку технічного співробітництва в рамках Організації Співробітництва Залізниць (OSJD) і Європейського Залізничного Агентства (ERA) з питань інтероперабельності цих систем та включення системи колії 1520 мм у законодавство ЄС нарівні із системою колії 1435 мм.

Технічна допомога ЄС

Поточні проекти:

- проект технічної допомоги «Підтримка імплементації транспортної стратегії України» (бюджет – 65 млн. євро, період – 04.04.2012–30.11.2015);
- проект Twinning «Інституційна підтримка Міністерства інфраструктури України в удосконаленні ефективності та конкурентоспроможності залізничного транспорту в Україні» (бюджет – 1,8 млн. євро, період – 05.10.2013-05.11.2015)
- проект Twinning «Підтримка міністерства інфраструктури України в посиленні стандартів безпеки комерційних автоперевезень» (бюджет – 1,55 млн. євро, період – 28.01.2015–27.01.2017).

Заплановані проекти:

- проект технічної допомоги «Підтримка впровадження Угоди про асоціацію та Національної транспортної стратегії»;
- проект технічної допомоги «Підготовка та імплементація реформ у сфері транспорту та логістики з метою покращення бізнес-клімату в Україні»;
- проект технічної допомоги «Допомога українським органам влади у покращенні управління інфраструктурними проектами»;
- проект Twinning «Адаптація нормативно-правових актів, що регулюють діяльність авіації загального призначення у сфері видачі ліцензій авіаційному персоналу, виконання польотів та льотної придатності у відповідність до законодавства ЄС та їх впровадження»;
- проект Twinning «Надання інституційної підтримки Мінінфраструктури України з питань підвищення ефективності роботи та конкурентоспроможності залізничного транспорту в Україні»;
- проект Twinning «Підтримка в удосконаленні безпеки мультимодальних перевезень небезпечних вантажів в Україні».

З метою продовження подальшої ефективної імплементації Угоди про асоціацію у сфері транспорту, Українська Сторона просить розглянути можливість прискорити початок реалізації проекту Twinning «Надання інституційної підтримки Міністерству інфраструктури України з питань підвищення ефективності роботи та

конкурентоспроможності залізничного транспорту в Україні», а також розпочати до кінця цього року проект технічної допомоги «Підтримка імплементації Угоди про асоціацію та Національної транспортної стратегії України».

З урахуванням впровадження комплексних галузевих реформ пріоритетними також є проекти щодо:

- створення національної транспортної моделі та підготовки національного транспортного Майстер плану;
- запровадження енергоефективності на транспорті;
- впровадження нової програми секторальної бюджетної підтримки в рамках Національної програми дій Європейського інструменту сусідства на 2017-2020 рр.;
- підтримки впровадження пріоритетних проектів СДР на території України в рамках Європейського інструменту сусідства.

Українська Сторона особливо зацікавлена в започаткуванні проекту щодо створення національної транспортної моделі та підготовки національного транспортного Майстер плану. Проект матиме на меті забезпечення необхідними засобами для вдосконалення транспортної політики, зокрема для розвитку сталого, безпечного, надійного, доступного, всеохоплюючого, швидкого та технологічно інноваційного транспортного сектору і транспортної інфраструктури України та поєднань з транспортними мережами ЄС.

Інтеграція транспортної мережі України та ЄС

Сприяння розвитку транспортної інфраструктури регіону Східного партнерства (СхП) є одним із ключових елементів Європейської політики сусідства. Отже, інформації щодо намірів із розширення мережі TEN-T та пасажиро- і вантажопотоків надається ключове значення під час оцінки ЄС та міжнародними фінансовими інститутами (МФІ) пріоритетів і актуальності проектів транспортної інфраструктури, запропонованих країнами СхП.

У рамках проекту технічної допомоги TRACECA IDEA II здійснено «Регіональне дослідження транспорту Східного партнерства» з метою отримання інформації стосовно характеристики стратегічної транспортної мережі Східного партнерства, існуючих транспортних потоків, вузьких місць, відсутніх пунктів пропуску і прогноз попиту до 2030.

«Регіональне дослідження транспорту Східного партнерства» потребує перегляду та актуалізації даних, враховуючи статистичні дані за 2013-2015 роки. Зокрема, актуальні статистичні дані застосування транспортної моделі з метою створення оновлених інфографічних довідок та карт TEN-T. Разом з тим, необхідним є оновлення переліку пріоритетних інфраструктурних проектів.

На даний час існує необхідність переорієнтації транспортних потоків в умовах агресії Росії на Сході України та анексії Криму. Саме тому перспективним в плані розвитку та залучення транзиту для України, є інтеграція транспортної мережі України до Європейського транспортного простору.

З метою розвитку інфраструктури за спільними пріоритетами з третіми країнами (в рамках Східного партнерства) на думку Української Сторони доцільно створити більш гнучкі умови для залучення фінансових ресурсів ЄС, зокрема в рамках

інструментів CEF (Connecting Europe Facility) та NIF (Neighborhood Investment Facility), а також спрощення процедур подачі/відбору проектів.

Так, Міністерство інфраструктури України подало на конкурс у 2014 р. в рамках інструменту CEF проект «Техніко-економічне обґрунтування на впровадження автоматизованої системи зміни колісних пар для інтероперабельності залізничного руху між Україною та ЄС». Цей проект був підтриманий польськими та угорськими транспортними міністерствами. Запропоноване дослідження відповідало пріоритетам TEN-T. Також, дане дослідження відповідає цілі, викладеної в Білій книзі ЄС стосовно скорочення викидів парникових газів від транспорту.

Водночас, вищезазначений проект у рамках інструменту CEF був відхилений у зв'язку із необхідністю співфінансування на 50%. Українська Сторона вважає доцільним розглянути можливість створення більш гнучкого механізму для залучення спільного фінансування досліджень або робіт в рамках інструменту CEF.

Судноплавство по Дунаю

Українською Стороною реалізується низка важливих для всіх країн-учасниць Стратегії для Дунайського регіону інфраструктурних проектів, націлених на інтегрований розвиток внутрішнього водного транспорту та судноплавства на р. Дунай.

Зважаючи, що можливості використання коштів Європейського фонду регіонального розвитку в рамках Дунайської транскордонної програми обмежені 20 % на рівні бюджету програми, існує потреба у фінансуванні згаданих проектів.

У цьому зв'язку, доцільно розглянути можливості виділення в рамках програм Європейського інструменту сусідства фінансових ресурсів для підтримки впровадження пріоритетних проектів СДР на території України разом з партнерами Дунайського регіону.

У рамках 2-го засідання Міністрів транспорту Дунайського регіону в рамках Ради ЄС з питань транспорту, телекомунікації та енергетики (3 грудня 2014 р., м. Брюссель) підписано Висновки щодо ефективного оновлення та технічного обслуговування інфраструктури водного транспорту на р. Дунай і його судноплавних притоках. Зазначеним документом затверджено Майстер-план щодо відновлення та обслуговування фарватеру р. Дунай і його судноплавних приток.

З метою практичного виконання згаданого Майстер-плану у червні 2015 р. Українська Сторона надіслала до Технічного Секретаріату СДР заповнений зразок національної дорожньої карти та, наразі, очікує на відповідь Технічного Секретаріату СДР.

Цивільний захист

Запобігання та готовність до надзвичайних ситуацій

Реалізація державної політики у сфері цивільного захисту здійснюється єдиною державною системою цивільного захисту, яка складається з 25 функціональних

підсистем, що створюються центральними органами виконавчої влади у відповідних сферах суспільного життя і 25 територіальних підсистем, що створюються Державними адміністраціями областей та міста Києва.

Для координації діяльності суб'єктів цивільного захисту, пов'язаної з техногенно-екологічною безпекою, запобіганням і реагуванням на надзвичайні ситуації утворено Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, регіональні та місцеві комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

Керівництво єдиною державною системою цивільного захисту належить до повноважень Кабінету Міністрів України, а безпосереднє керівництво системою, планування її діяльності на мирний час та особливий період – до повноважень Державної служби з надзвичайних ситуацій (ДСНС України).

У контексті поглиблення співпраці з ЄС у галузі цивільного захисту Україна прагне інтегруватися до Механізму цивільного захисту. Головною метою приєднання до Механізму цивільного захисту є повноцінна участь ДСНС України у Єдиній інформаційній системі екстреної комунікації Механізму цивільного захисту (CECIS), що використовується країнами-членами ЄС для інформування Центру реагування на надзвичайні ситуації про наявні національні сили країн-членів ЄС (модулі), їх склад і можливості, обладнання.

Також важливим елементом у співпраці з ЄС є подальша участь ДСНС України в програмах міжнародної технічної допомоги ЄС з метою забезпечення пожежно-рятувальних підрозділів ДСНС України сучасною технікою, необхідною для ефективного реагування на надзвичайні ситуації.

ДСНС ведеться робота з Генеральним Директоратом ЄК з питань гуманітарної допомоги та управління кризовими ситуаціями щодо узгодження тексту нової Адміністративної домовленості на заміну укладеної 08.12.2008, що сприятиме прискоренню підписання Плану спільних заходів ДСНС України і Генерального Директорату ЄК з питань гуманітарної допомоги та управління кризовими ситуаціями щодо співробітництва у сфері цивільного захисту.

Українська Сторона очікує отримати найближчим часом повідомлення від Сторони ЄС про прийнятність тексту Адміністративної домовленості, переданої на початку вересня 2015 року, та готовності до її підписання.

Наразі існує необхідність залучати представників ДСНС України до командно-штабних навчань, які проводяться у державах ЄС, що дозволить відпрацювати єдині підходи до організації заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій і детально опрацювати нормативні документи з питань регламентації дій сил та засобів під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

У період з 23 березня по 22 квітня 2015 року здійснено консультативну місію ЄС для виявлення можливостей зміцнення потенціалу України у запобіганні та готовності до катастроф, за результатами якої консультативна група з цивільного захисту ЄС підготувала підсумковий з ключовими рекомендаціями. На даний час Українська Сторона працює над Планом дій з реалізації рекомендацій згаданого звіту.

Управління ризиками надзвичайних ситуацій

Для координації дій органів державної влади та органів місцевого самоврядування, органів управління та сил цивільного захисту, а також організованого та планового виконання комплексу заходів та робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій:

- використовуються пункти управління та центри управління в надзвичайних ситуаціях;

- утворюються спеціальні комісії з ліквідації наслідків НС;

- призначаються керівники робіт з ліквідації наслідків НС;

- утворюються штаби з ліквідації наслідків НС;

- визначається потреба у силах цивільного захисту;

- залучаються сили цивільного захисту до ліквідації наслідків НС.

Загальне керівництво організацією та проведенням заходів і робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, відновлювальних робіт здійснює залежно від рівня та характеру походження надзвичайної ситуації Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання, на адміністративній території, або території яких сталася надзвичайна ситуація.

З метою створення нормативно-правової бази щодо забезпечення переходу на систему управління безпекою на основі ризик-орієнтовного підходу, наказом ДСНС України від 02.07.2015 р № 352 затверджено План виконання ДСНС України заходів щодо реалізації Концепції управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2015 – 2020 роки.

Представники ДСНС України прийняли участь у роботі оцінювальної місії проекту ЄС PPRD East II щодо управління ризиками затоплення і наближення до Директиви ЄС із управління ризиками повеней, збору та обробки даних щодо втрат внаслідок стихійних лих тощо (червень 2015 року).

Українська Сторона сподівається на підтримку Сторони ЄС у питанні надання експертної, технічної допомоги для імплементації Директиви 2007/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 р. про оцінку та управління ризиками затоплення.

Навколишнє природне середовище

Екологічна оцінка

1 серпня 2015 р. Верховна Рада України ратифікувала Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті.

Розроблено законопроект «Про стратегічну екологічну оцінку», що відповідає меті та цілям Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля. Наразі законопроект відповідно до національної процедури, проходить погодження із заінтересованими центральними органами виконавчої влади.

У Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (реєстр. номер 2009а), спрямований на імплементацію Директиви 2011/92/ЄС та 2003/4/ЄС.

Якість повітря та захист повітря

У 2014 році за даними Держстату України, від стаціонарних джерел забруднення у повітря надійшло 3,19 млн. тонн забруднюючих речовин та від пересувних джерел забруднення – 1,99 млн. тонн (без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції).

Такий стан забруднення повітря зумовлений низкою причин, а саме:

- невиконання підприємствами - основними забруднювачами атмосферного повітря заходів зі скорочення викидів забруднюючих речовин з метою досягнення граничнодопустимих та технологічних нормативів викидів;
- експлуатація технічно застарілого автомобільного парку;
- використання неякісного автомобільного палива;
- методологія вимірів концентрації викидів забруднюючих речовин не адаптована до вимог європейського законодавства;
- відсутність бази сучасних засобів вимірювальної техніки для контролю та моніторингу за дотриманням зобов'язань протоколів.

Стан державної системи моніторингу довкілля за її структурою, рівнем організації, можливостями вимірювання якісних та кількісних параметрів стану навколишнього середовища, способом передачі та агрегації даних не відповідає завданням, що поставлені перед нею, і сучасним вимогам.

З метою імплементації Директив 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи та 2004/107/ЄС про миш'як, кадмій, ртуть, нікель та поліциклічні ароматичні вуглеводні у атмосферному повітрі в Мінприроди створена Робоча група, за результатами засідань якої підготовлено звіт щодо аналізу відповідності існуючої мережі спостережень вимогам Директиви № 2008/50/ЄС.

Українська Сторона сподівається на підтримку Сторони ЄС у питанні надання експертної, технічної допомоги у розробці та вдосконаленні української системи моніторингу навколишнього природного середовища.

Якість води та управління водними ресурсами

Основним пріоритетом державної політики України у сфері охорони вод та раціонального використання водних ресурсів є реформування державної системи управління водними ресурсами шляхом забезпечення її переходу від адміністративно-територіальної моделі до басейнової, при якій одиницею управління виступає річковий басейн, а не його частина у межах окремої адміністративної одиниці.

Україна у впровадженні басейнового управління водними ресурсами має певний прогрес. Вже зроблено гідрографічне районування території України із виділенням 9 основних басейнів річок, підготовлено зміни до законодавства України, зокрема щодо перегляду функцій і повноважень центральних та місцевих органів

виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо розпорядження та управління водними ресурсами за басейновим принципом; формується інституціональна інфраструктура басейнового управління (вже утворені басейнові управління основних річок, створюються басейнові ради); здійснюється перегляд методик і підходи до оцінки якості водних об'єктів тощо.

Управління відходами

В Україні зберігається тенденція до прогресуючого збільшення обсягу утворення та вивезення на полігони твердих побутових відходів. За даними Мінрегіонбуду, в Україні за 2014 рік (без урахування даних АР Крим, Луганської області та м. Севастополь) утворилось близько 45 млн. м³ побутових відходів, або близько 10 млн. тонн, які захоронюються на 6 тис. сміттєзвалищ і полігонів загальною площею понад 9 тис. га.

Кількість перевантажених сміттєзвалищ становить 960 од. (16%), а 1138 од. (19%) не відповідають нормам екологічної безпеки.

Потреба у будівництві нових полігонів складає понад 576 одиниць.

Такий стан справ у сфері поводження з відходами (не лише з побутовими, а й з небезпечними відходами) зумовлений цілою низкою причин, зокрема: застарілість технологій, що застосовуються у базових галузях економіки; відсутність дієвих економічних стимулів для заохочення суб'єктів господарювання до провадження діяльності з утилізації відходів; недосконалість схем санітарного очищення населених пунктів; недосконалість системи статистичної звітності та ін.

З метою удосконалення державного регулювання сфери управління з відходами та належної організації роботи з реалізації завдань щодо наближення законодавства України до законодавства Європейського Союзу створено Робочу групу у сфері управління відходами та ресурсами, наразі здійснюються робота над новою редакцією Закону України «Про відходи» та класифікатора відходів з урахуванням стандартів ЄС.

Українська Сторона розраховує на підтримку Сторони ЄС у питанні надання експертної, технічної допомоги у розробці та вдосконаленні української системи поводження з відходами.

Охорона природи

З метою імплементації актів права ЄС, зокрема, Директиви 2009/147/ЄС Європейського Парламенту про захист диких птахів та Директиви Ради 92/43/ЄЕС про збереження природного середовища існування, дикої флори та фауни, із змінами і доповненнями, Мінприроди створило робочу групу, яка здійснює ряд заходів:

- розробляє проект Закону України «Про внесення змін до Законів України «Про тваринний світ», «Про захист тварин від жорстокого поводження» та інших нормативно-правових актів»;

- здійснила переклад витягів з Керівних принципів стосовно розвитку екотуризму на водно-болотних угіддях, Керівних принципів стосовно складання кадастру об'єктів мігруючих водно-болотних птахів, які розроблені в рамках Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA);

- проводить інформаційно-просвітницьку компанію;

- завершує формування списку потенційних територій Смарагдової мережі на базі наявних матеріалів й проведення їх оцінки відповідно до процедур, затверджених Бернською конвенцією, на основі досвіду й методології Директиви Ради 92/43/ЄЕС про збереження природного середовища існування, дикої флори та фауни.

Промислове забруднення та промислові загрози

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 371 схвалено план імплементації Директиви 2010/75/ЄС про промислові викиди (комплексне запобігання і контроль забруднень) (переглянута). Планується створення окремої робочої групи, діяльність якої буде спрямована на вирішення питань у цій сфері.

Перспективи участі України в агентствах та програмах ЄС з навколишнього природного середовища

Українська Сторона зацікавлена у співпраці з Європейським екологічним агентством за наступними напрямками:

- моніторинг рівнів забруднення та оцінка стану навколишнього середовища; спільна система інформації про стан навколишнього середовища;
- боротьба з локальним, регіональним та транскордонним забрудненням атмосферного повітря та води;
- відновлення природного стану навколишнього середовища;
- якість води;
- зменшення обсягів, утилізація і безпечно знищення відходів, а також виконання положень Базельської конвенції;
- збереження біологічної різноманітності, територій, що охороняються, а також раціональне використання біологічних ресурсів та управління ними;
- глобальні кліматичні зміни.

Регіональна співпраця з питань навколишнього природного середовища

Українська Сторона є учасником регіональної програми «Екологізація економіки в країнах Східного партнерства» («EaP GREEN») та бере участь у відповідних заходах:

- 10-11 березня 2015 р. у м. Париж, Французька Республіка, відбувся регіональний семінар для країн Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії «Спільна система екологічної інформації та «зелене» зростання», на якому обговорювалися питання щодо існуючих систем екологічних показників, за якими можливо оцінити «зелене» зростання/ «зелену» модель економіки, а також адаптація їх на регіональному та національному рівні;
- 7 квітня 2015 р. у Орхуському інформаційно-просвітницькому центрі Мінприроди було презентовано та обговорено проект національної політики та плану дій впровадження сталих державних закупівель в Україні, розроблених в рамках реалізації компонентів 1.6 «Заохочення зміни державного споживання через

впровадження практики сталих державних закупівель» регіональної програми ЄС «Екологізація економік Східного партнерства ЄС»;

- 16 квітня 2015 р. у Орхуському інформаційно-просвітницькому центрі Мінприроди в рамках реалізації проекту «Економічні інструменти управління шкідливою продукцією» Програми «Екологізація економік країн Східного Партнерства ЄС» відбувся третій заключний семінар на якому були представлені для обговорення рекомендації щодо управління екологічно шкідливою продукцією в Україні.

Допомога Україні у виконанні Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у сфері навколишнього природного середовища

Українська Сторона високо цінує фінансову допомогу ЄС, що надається у рамках виконання Угоди про фінансування програми «Підтримка реалізації Стратегії національної екологічної політики України», у т.ч. залучення експертів ЄС до розробки нормативно-правової бази в сфері навколишнього природного середовища та інші заходи на виконання Стратегії національної екологічної політики України.

Співпраця з питань клімату

Позиції ЄС та України на міжнародних переговорах щодо питань клімату

1) У рамках переговорного процесу із розробки нової глобальної кліматичної угоди на період після 2020 року на 19-й Конференції Сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату (РКЗК ООН) прийнято рішення 1/CP.19 щодо необхідності подання Сторонами РКЗК ООН Очікуваних національно-визначених внесків (ОНВВ):

для розробки ОНВВ України було залучено низку національних експертів у рамках відповідних міжнародних проектів ПРООН, Кліматст та Агентства США з міжнародного розвитку, також було проведено декілька нарад та круглий стіл для обговорення ОНВВ між представниками Уряду, громадськості, експертним та науковим середовищем. Наразі узагальнено отриману інформацію щодо пропозицій і зауважень до ОНВВ та отримано чотири варіанти показників не перевищення викидів парникових газів від рівня 1990 року (60%, 50%, 45% та 30%).

2) Щодо позиції України на міжнародних переговорах щодо нової глобальної кліматичної угоди.

Позиція Української Сторони:

Національні зусилля мають вживатися всіма країнами з урахуванням низки факторів, таких як національні обставини, показники соціального та економічного розвитку, потенціал запобігання наслідкам зміни клімату, фінансова спроможність тощо.

Українська Сторона виступає за підхід до визначення зобов'язань кожної із Сторін щодо скорочення викидів парникових газів за принципом «включаючи, але не обмежуючи принцип загальної, але диференційованої відповідальності».

В новій глобальній угоді мають бути враховані попередні дії країн щодо запобігання наслідкам зміни клімату.

У новій угоді кожна Сторона повинна самостійно прийняти рішення щодо своїх довго- та короткострокових цілей зі скорочення викидів з урахуванням національних особливостей, параметрів соціально-економічного розвитку, рівня і способу життя.

Необхідність прийняття Сторонами юридично закріплених зобов'язань в рамках нової глобальної угоди.

Кожна країна повинна надати пропозиції щодо своїх зобов'язань, які будуть відображати її внески у глобальні зусилля щодо обмеження/скорочення викидів парникових газів.

Зобов'язання основних емітентів парникових газів повинні бути кількісними з чітким графіком досягнення показників.

Дії із запобігання наслідкам зміни клімату в секторі землекористування, змін у землекористуванні та лісовому господарстві мають бути розглянуті як вагома частина загальної мети та бути відображені у зобов'язаннях Сторін.

Нова глобальна угода має передбачати функціонування та подальший розвиток гнучких механізмів Кіотського протоколу, а також нових ринкових і неринкових інструментів виконання зобов'язань.

У новій угоді необхідно передбачити чіткі правила та процедури щодо звітності.

Одним з основних елементів угоди має стати адаптація до зміни клімату. В угоді має бути відображена важливість посилення міжнародного співробітництва щодо адаптації до зміни клімату, включаючи накопичення і узагальнення інформації і знань щодо застосування найкращих наявних інструментів і технологій у цій сфері, а також забезпечення можливостей широкого доступу всіх Сторін до цієї інформації.

План заходів відповідно до положень Угоди в частині питань зміни клімату

З метою імплементації Директиви № 2003/87/ЄС про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства та внесення змін і доповнень до Директиви № 96/61/ЄС із змінами і доповненнями, внесеними Директивою № 2004/101/ЄС створено Робочу групу, завданням якої є забезпечити (протягом двох років) виконання зобов'язань України в частині зміни клімату:

- прийняття національного законодавства та визначення уповноваженого органу (органів);
- встановлення системи визначення відповідних споруд/установок та визначення парникових газів;
- розроблення національного плану розподілу квот між заводами/комплексами;
- запровадження дозвільної системи на викиди парникових газів та на квоти, що продаватимуться на національному рівні між заводами/промисловими комплексами в Україні;
- створення системи моніторингу, звітності, здійснення перевірок і належного впровадження, а також процедури консультацій з громадськістю.

Крім цього, Українська Сторона розробляє концептуальний документ із впровадження системи торгівлі викидами парникових газів – «Дорожня карта» та проект Закону України «Про систему торгівлі викидами парникових газів».

Регіональне співробітництво з питань клімату та програми з питань клімату в рамках Інструменту європейського сусідства

Проектом міжнародної технічної допомоги Україні в рамках Східного партнерства є проект «ClimaEast» (термін реалізації – 2013 – 2016 рр.), загальною метою якого є надання підтримки державам регіону «Схід» в рамках Європейської політики добросусідства (включаючи Вірменію, Азербайджан, Білорусь, Молдову, Грузію та Україну) щодо підвищення їх компетентності у сфері скорочення викидів парникових газів та покращення їх підготовленості до боротьби зі змінами клімату.

Крім цього, у вказаній сфері реалізуються наступні проекти:

- «Партнерство задля створення вуглецевих ринків» (Partnership for Market Readiness – PMR)» за ініціативи Світового банку;
- «Створення потенціалу для низьковуглецевого розвитку України»;
- «Peter», (Готовність до торгівлі викидами в регіоні операцій ЄБРР), реалізується ПРООН;
- «Муніципальна енергетична реформа в Україні», реалізується Агентством з міжнародного розвитку США.

Огляд виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (питання енергетики)

У нафтогазовій галузі

8 травня 2015 року набув чинності Закон «Про ринок природного газу» (введення в дію, за виключенням окремих положень, – 1 жовтня 2015 року), який було розроблено спільно з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства у відповідності до Директиви 2009/73/ЄС про спільні правила внутрішнього ринку природного газу та Регламенту (ЄС) 715/2009 про умови доступу до мереж транспортування природного газу.

Основною метою цього Закону є створення конкурентного середовища на ринку природного газу з урахуванням зобов'язань України щодо імплементації вимог Третього енергетичного пакета ЄС. Закон є законодавчим оформленням реформи газового сектору та плану її впровадження, а також містить концепцію реформування НАК «Нафтогаз України», зокрема план реструктуризації компанії. Наразі ведеться робота з розробки відповідних підзаконних нормативно-правових актів, до якої залучені європейські експерти.

02.07.2015 Міненерговугілля створено робочу групу з імплементації Директиви 2009/119/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 14 вересня 2009 року стосовно накладення на держав-членів ЄС зобов'язання щодо підтримки мінімальних запасів сировини нафти та/або нафтопродуктів.

В електроенергетичній галузі

Спільно з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства створено Робочу групу для розробки пропозицій для приведення національного законодавства у

відповідність до положень Директиви 2009/72/ЄС щодо загальних правил функціонування внутрішнього ринку електроенергії та Регламенту (ЄС) № 714/2009 про умови доступу до мережі для транскордонного обміну електроенергією.

Робочою групою розроблено проект Закону «Про ринок електричної енергії». 3 липня 2015 року відбулась презентація основних положень законопроекту. 6 липня 2015 року законопроект оприлюднено на офіційному веб-сайті Міненерговугілля, а 10 липня 2015 року направлено на погодження до заінтересованих центральних органів виконавчої влади України. 2 вересня 2015 року відбулась презентація законопроекту у Комітеті Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки. Наразі ведеться робота щодо остаточного узгодження пропозицій та зауважень до законопроекту. 24 вересня 2015 року заплановано проведення першого засідання Координаційного центру із забезпечення впровадження нової моделі ринку електричної енергії під головуванням Прем'єр-міністра України під час якого буде презентовано зазначений законопроект.

Виконання Меморандуму між Україною та ЄС про порозуміння щодо співробітництва в енергетичній галузі, стратегічне партнерство у сфері енергетики

Триває реформування енергетичного сектору та гармонізація українського законодавства відповідно до положень Третього енергетичного пакета. Серед досягнень – прийнято Закон «Про ринок природного газу», який покликаний створити ефективне, конкурентне середовище в цьому секторі; триває розробка проекту Закону про регулятора ринку електроенергії та завершується робота над проектом Закону про ринок електроенергії.

У червні 2015 року Міністр енергетики та вугільної промисловості України В.Демчишин направив лист Віце-президенту Європейської Комісії з питань Енергетичного Союзу М.Шефчовичу та Єврокомісару з питань клімату та енергетики Мігелю Аріасу Канете з проханням розглянути можливість укладання нового документа, який би регулював двосторонню співпрацю України та ЄС в енергетичній сфері та забезпечував би максимально вигідну взаємодію. Зі Стороною ЄС узгоджено проведення 28 вересня 2015 року у м. Києві консультацій з цього питання

Співробітництво з Енергетичним Співтовариством

З метою виконання зобов'язань, пов'язаних із членством України в Енергетичному Співтоваристві Урядом України затверджено відповідний план заходів (розпорядження Уряду від 3 серпня 2011 року № 733-р зі змінами).

16.09.2015 Міненерговугілля оновило склад Багатосторонньої робочої групи із ефективною розробки, просування, втілення і моніторингу ефективності реформ відповідно до зобов'язань, взятих перед Енергетичним Співтовариством. До складу групи входять представники від заінтересованих центральних органів виконавчої влади, громадських організацій, підприємств ПЕК та інших учасників ринку.

25.03.15 затверджено узгоджений зі Світовим банком та Секретаріатом Енергетичного Співтовариства план заходів щодо реформування газового сектору (Розпорядження Уряду України № 375-р). За результатами консультацій з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства та міжнародними консультантами НАК «Нафтогаз України» буде обрано модель відокремлення для газотранспортної

системи, що перебуває у державній власності та не підлягає приватизації (моделі відокремлення ОУ або ІСО) та розроблено план реструктуризації НАК «Нафтогаз України» з метою відокремлення діяльності з транспортування природного газу відповідно до вимог Закону «Про ринок природного газу».

Щодо законопроекту про НКРЕКП

НКРЕКП у співпраці із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства розроблено проект Закону «Про національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», який у повній мірі впроваджує вимоги Третього енергетичного пакету в частині посилення ролі та незалежності органу регулювання енергетики. Зазначений проект Закону подано Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради України та зареєстровано за № 2966 (18 червня 2015 року депутати проголосували за повернення законопроекту на доопрацювання).

Заходи, спрямовані на пошук рішення щодо імпорту газу з Росії в Україну Фінансування закачування газу до ПСГ

Тристоронні переговори

Протягом поточного року відбулась низка двосторонніх консультацій Україна-ЄС, а також консультацій у тристоронньому форматі Україна-ЄС-РФ щодо нового «зимового пакету» на 2015-2016 роки. Рішення щодо постачання газу на зимовий період 2015-2016 років буде узгоджено найближчим часом.

Наразі існує необхідність підтримки з боку інституцій ЄС питань організації фінансування робіт із закачування обсягів природного газу до ПСГ для забезпечення надійності роботи газотранспортної системи в наступний зимовий період.

Стан справ з диверсифікацією джерел енергії та маршрутів постачання

Україна активно працює над встановленням «прямої взаємодії» з національними операторами ГТС суміжних європейських країн, зокрема веде інтенсивну роботу щодо вирішення варіантів розширення газотранспортних потужностей, які дозволяють організувати двосторонній перетік газу, віртуальний реверс, операції «бекхол» та «своп» тощо. Цей підхід повністю відповідає вимогам Третього енергетичного пакета. Наразі Україна активно працює над підписанням таких угод зі Словаччиною, Польщею та Румунією.

Укладання прямих угод про інтерконектори між ПАТ «Укртрансгаз» та операторами газотранспортних систем ЄС, в тому числі із словацьким оператором ГТС «Eustream», румунським «TRANSGAZ», польським «GAZ-SYSTEM» дозволить відкрити «великий реверс» газу з європейських країн через Словаччину, Румунію та Польщу до України з подальшим використанням газу, у т. ч. для потреб країн ЄС.

Протягом останнього року України змогла значно диверсифікувати джерела постачання природного газу. Відкрито маршрути постачання через Словаччину, Угорщину та Польщу. На сьогодні найбільш стабільним та надійним джерелом надходження реверсного газу в Україну є Словаччина, існуючі технічні потужності якої використовуються в повному обсязі.

Участь у роботі Групи високого рівня з розбудови газотранспортної мережі в Центральній та Південно-Східній Європі (CESEC)

10 липня 2015 року у ході другого засідання вказаної групи у м. Дубровник (Хорватія) Україна приєдналася до Меморандуму про взаєморозуміння щодо спільного підходу до питань диверсифікації поставок газу та безпеки газопостачань у регіоні Центральної та Південно-Східної Європи та Плану дій з метою прискорення реалізації проектів з будівництва газотранспортної інфраструктури.

За ініціативи України та підтримки Європейської Комісії до Плану дій увійшли проект будівництва інтерконектора для організації фізичних реверсних поставок природного газу з Румунії в Україну через пункт Ісакча (Румунія) та проект, який передбачає збільшення гарантованої потужності інтерконектора Угорщина-Україна.

Безпосереднє значення для забезпечення диверсифікації газових постачань має включений до Плану дій CESEC проект будівництва в Хорватії СПГ-терміналу, який розглядається Україною як складова Адріатичного газового коридору, покликаний з'єднати газотранспортні системи Хорватії, Угорщини та України (за повідомленням МЗС України на сьогодні залишається актуальним питання підписання Спільної декларації про реалізацію проекту Адріатичного газового коридору на рівні прем'єр-міністрів Хорватії, Угорщини та України).

Імплементация Плану дій на зимовий період

Стан справ з імплементациєю плану заходів з реагування на надзвичайні ситуації в паливно-енергетичному комплексі у осінньо-зимовий період

5 серпня 2015 року затверджено План заходів з підготовки об'єктів паливно-енергетичного комплексу до осінньо-зимового періоду 2015/16 року та його проходження (Розпорядженням Уряду України № 809-р).

Міненерговугілля щомісяця контролює виконання зазначеного плану, який є одним із важливих інструментів забезпечення енергетичної безпеки України та проходження опалювального сезону.

Прогрес у модернізації газового сектора, вторинне законодавство, ГТС, реструктуризація НАК «Нафтогаз України», питання законодавства та ціноутворення

Українська сторона зацікавлена у подальшій співпраці зі стороною ЄС щодо модернізації та експлуатації української газотранспортної системи, а також у залученні європейських компаній до використання підземних газових сховищ України. Важливою є реалізація інвестиційного проекту «Реконструкція, капітальний ремонт та технічне переоснащення магістрального газопроводу Уренгой-Помари-Ужгород».

Метою здійснення Проекту є підвищення надійності, прозорості, ефективності та комерційної привабливості діючих транспортних маршрутів, зменшення впливу на навколишнє середовище, мінімізація ризиків поставок природного газу європейським споживачам через територію України.

Стан вітчизняного виробництва нафти і газу

Видобуток нафти і газу

З початку 2015 року в Україні видобуто 1,8 млн. т нафти з газовим конденсатом і 13,1 млрд. куб. м. газу. У минулому році відповідно ці показники були – 1,8 млн. т нафти з газовим конденсатом та 13,8 млрд. куб. м газу.

Підприємства НАК «Нафтогаз України» видобули за січень-серпень 2015 року 1,7 млн. т нафти з конденсатом (видобуток у порівнянні з 2014 роком збільшився на 5,9 %) і 10,8 млрд. куб. м газу (видобуток у порівнянні з 2014 роком зменшився на 6,7 %).

Інші підприємства видобули за 8 місяців 2015 року 0,17 тис. т нафти з газовим конденсатом (видобуток у порівнянні з 2014 роком зменшився на 19 %) і 2,2 млрд. куб. м газу (видобуток у порівнянні з 2014 роком залишився такий самий).

7 липня 2015 року Міністр енергетики та вугільної промисловості В.Демчишин створив робочу групу з дерегуляції газовидобування. Наразі група завершує роботу над Дорожньою картою дерегуляції сектору газовидобування.

Геологорозвідувальні роботи

Обсяги пошуково-розвідувального та експлуатаційного буріння по підприємствах НАК «Нафтогаз України» за січень-серпень 2015 року становлять 62,03 тис. м розвідувального та 65,8 тис. м експлуатаційного буріння. У порівнянні з відповідним періодом 2014 року обсяги розвідувального буріння зменшились на 2,27 тис.м, а експлуатаційного – на 13,24 тис. м.

З метою нарощування видобутку нафтогазовидобувними підприємствами НАК «Нафтогаз України» проводяться роботи по введенню нових потужностей. Протягом 2015 року ПАТ «Укргазвидобування» введено в дослідно-промислову розробку Малокринківське газове родовище, з якого за період розробки видобуто 2,138 млн.куб.м газу, у тому числі у липні – 0,578 млн.куб.м газу, а також Кузьмичівське ГКР, з якого з початку розробки видобуто 4,367 млн.куб.м газу, у тому числі у липні – 1,618 млн.куб.м газу.

У січні-липні 2015 року нафтогазовидобувними підприємствами НАК «Нафтогаз України» облаштовано та введено в дію 11 нафтових та 32 газові нові свердловини, які забезпечили видобуток 87,411 млн. куб. м газу та 25,646 тис. тонн нафти і газового конденсату.

У 2015 році на об'єктах НАК «Нафтогаз України» проведено 198 капітальних ремонтів свердловин, повернуто в дію 51 газову і 84 нафтові свердловини, виконано 183 свердловино-операції з інтенсифікації видобування нафти і газу, методи підвищення нафтогазоконденсатовіддавачі впроваджуються на 8 об'єктах. За рахунок впровадження в січні-липні 2015 року всіх організаційно-технічних заходів додатково видобуто 413,087 млн. куб. м газу та 253,215 тис. т нафти і газового конденсату.

Прогрес у модернізації галузі електроенергетики, новий законопроект «Про ринок електричної енергії»

Спільно з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства створено Робочу групу для розробки пропозицій для приведення національного законодавства у

відповідність до положень Директиви 2009/72/ЄС щодо загальних правил функціонування внутрішнього ринку електроенергії та Регламенту (ЄС) № 714/2009 про умови доступу до мережі для транскордонного обміну електроенергією.

Робочою групою розроблено проект Закону «Про ринок електричної енергії». 3 липня 2015 року відбулась презентація основних положень законопроекту. 6 липня 2015 року законопроект оприлюднено на офіційному веб-сайті Міненерговугілля, а 10 липня 2015 року направлено на погодження до заінтересованих центральних органів виконавчої влади України. 2 вересня 2015 року відбулась презентація законопроекту у Комітеті Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки. Наразі ведеться робота щодо остаточного узгодження пропозицій та зауважень до законопроекту. 24 вересня 2015 року заплановано проведення першого засідання Координаційного центру із забезпечення впровадження нової моделі ринку електричної енергії під головуванням Прем'єр-міністра України під час якого буде презентовано зазначений законопроект.

Прогрес у модернізації вугільної галузі

З метою реформування вугільної галузі наразі розроблено Проект Концепції Державної цільової економічної програми реформування вугільної промисловості на 2015-2020 роки. Найближчим часом Міненерговугілля в установленому порядку надасть на розгляд Уряду проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми реформування вугільної промисловості на 2015-2020 роки».

Розпочато роботу з підготовки нового законопроекту «Про вугільну галузь».

Прогрес у модернізації ядерного сектору

Розроблено проект Закону України «Про особливості корпоратизації державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом». Проектом передбачається створення у процесі корпоратизації ДП «НАЕК «Енергоатом» публічного акціонерного товариства, 100 відсотків акцій якого належать державі. Найближчим часом зазначений проект буде направлено на схвалення Уряду, а потім Парламенту.

Ведеться розробка Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу України на 2016-2020 роки. Мета програми полягає в організації виробництва ядерного палива та його компонентів на базі національних ресурсів природного урану та цирконію для стабільного забезпечення АЕС України ядерним паливом, зменшення імпортозалежності та диверсифікації постачальників палива. Наразі триває процедура затвердження проекту Концепції Державної програми.

Щодо пілотного проекту «Енергетичний міст «Україна – ЄС»

15 червня 2015 року прийнято рішення Уряду (розпорядження Уряду № 671-р) «Про започаткування реалізації пілотного проекту «Енергетичний міст «Україна – Європейський Союз».

Проект спрямований на збільшення обсягів пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, створення сприятливих умов для залучення інвестицій і полягає у :

- розбудові інфраструктури міждержавних електричних мереж;
- підготовці інтеграції Об'єднаної енергетичної системи України до європейської енергосистеми ENTSO-E;
- організації видачі потужності енергоблоку № 2 Хмельницької АЕС в країни ЄС для довгострокового експорту електроенергії до країн ЄС (у разі наявності надлишкових потужностей в Об'єднаній енергетичній системі України);
- залученні коштів, отриманих від експорту електроенергії енергоблоку № 2 Хмельницької АЕС до країн ЄС, на фінансування будівництва енергоблоків № 3 і № 4 Хмельницької АЕС.

31.07.2015 Міненерговугілля затверджено план заходів з реалізації пілотного проекту «Енергетичний міст» Україна – Європейський Союз».